

ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ІННОВАЦІЙНИХ КЛАСТЕРІВ В УКРАЇНІ

Успішність розвитку держави все більше визначається не накопиченими матеріальними благами, а рівнем життя її громадян. Інтелектуальний капітал стає домінуючим фактором економічного розвитку.

У розвинутих країнах наука перетворилася у безпосередню продуктивну силу, однак в Україні значна частина виробничого потенціалу не використовується або не готова до сприйняття науково-технічних інновацій. Існування такого розриву відображає проблему невідповідності та недостатньої кількості економічних і соціальних стимулів для розвитку науки, що не лише руйнує наявний інтелектуальний потенціал, але й серйозно послаблює її економічний потенціал [1]. Світова економічна криза супроводжується занепадом видобувної промисловості, машинобудівної, металургійної та хімічної галузей, загостренням політичної ситуації у світі. Для подолання кризи важливо підвищити роль вітчизняного інтелектуального капіталу в розв'язанні соціально-економічних проблем.

Л.Едвінссон та М.Мелоун визначають інтелектуальний капітал як поєднання людського капіталу (знань, навичок та вмінь, здібностей, культури праці та ставлення до праці) та структурного капіталу (організаційних структур, баз даних, інтелектуальної власності та взаємозв'язків з клієнтами). На противагу даному погляду С.Вовканич стверджує, що інтелектуальний капітал є інноваційно-інформаційною складовою людського капіталу. Однак все ж більшість науковців схильється до думки, що інтелектуальний капітал включає в себе не лише науку, освіту, охорону здоров'я, культурні та духовні цінності, але й технічні засоби та нематеріальні фактори виробництва, що забезпечують високу продуктивність праці[1]. Однією з перспективних форм інтелектуального капіталу є нанотехнології.

Зростаюча роль інноваційних факторів розвитку сприяють формуванню принципово нових форм організації праці, які докорінно змінюють характер праці й систему управління, забезпечують небачені раніше ступінь свободи й гнучкість поведінки працівників [2, с.184].

З метою створення необхідних умов для змін середовища сприйняття інновацій важливо налагодити гармонійні стосунки всіх учасників економічних процесів. Це вимагає акумулювання та розповсюдження спеціальних знань та ноу-хау через підприємницькі сфери та інноваційні компанії. Швидке та повноцінне надходження інформації про переваги в технологіях та зміни у вигодах покупців та споживачів дає кластерний підхід до розвитку економіки. Особливу роль у сучасній економіці мають

відігравати інноваційні кластери.

Інноваційний кластер формує певну систему поширення нових знань і технологій, забезпечує прискорення процесу трансформації винаходів в інновації, а інновацій у конкурентні переваги, розвиток якісних стійких зв'язків між всіма його учасниками. Виникнення таких кластерів – закономірний процес при наявності спільної наукової та виробничої бази у його учасників [3]. Інноваційні кластери створюють нові продукти спільними зусиллями ряду підприємств і дослідницьких інститутів, що прискорює їхнє поширення і сприяє зниженню витрат на розробку та комерціалізацію інновацій.

Особливо перспективною сферою поширення інноваційних кластерів в Україні є ІТ-галузь, так як наша країна є одним з визнаних у світі центрів з підготовки ІТ-спеціалістів. Це дозволяє говорити про можливості успішної реалізації масштабних високотехнологічних науково-інноваційних проєктів – від їх розробки до повноцінної імплементації кінцевого продукту. Чи не найефективнішим шляхом виходу на такі позиції є концентрація кращого інтелектуального капіталу в одному великому центрі, де забезпечені найсприятливіші умови для генерування та синтезу наукових досягнень і технологічних інновацій[4, с.24]. Існує задум створення під Києвом високотехнологічного Smart Village (розумного ІТ-села), який би міг стати осередком розвитку високих технологій за прикладом американської Кремнієвої Долини чи хоча б російського інноваційного центру Сколково. Але подібним масштабним проєктам має передувати формування конкурентоспроможних інноваційних кластерів, які зміцнюють і розвивають інтелектуальний потенціал їх учасників.

1. Іванова І.С. Структура інтелектуального капіталу /Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу № 3(11) 2010. – с.27-30. 2. Ілляшенко С.М. Інноваційний менеджмент : Підручник. – Суми : ВТД – “Університетська книга”, 2010. – 334с. 3. Кластери та інноваційний розвиток України. Режим доступу: <http://ufpp.gov.ua>. 4. Інформаційне суспільство в Україні: глобальні виклики та національні можливості: аналіт. доп. / Д. В. Дубов, О. А. Ожеван, С. Л. Гнатюк. – К. : НІСД. – 2010. – 64с.

Чучман М.В.

студ. групи ЕП-41

Науковий керівник – асист. Гудзь О.І.

СУЧАСНИЙ СТАН МАШИНОБУДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Галузь машинобудування України нараховує більше 1000 підприємств різних форм власності та призначення. Важливими та найбільш розвинутими є такі його ланки, як важке машинобудування, транспортне, сільськогосподарське машинобудування, радіотехнічне та електротехнічне виробництво тощо.